

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som styrelser och nämnder bedrivit under år 2022. Revisorer och lekmannarevisorer har granskat regionens kommunala bolag, stiftelser, kommunalförbund och föreningar.

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheter bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheterna. De ansvarar för att det finns en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll. Styrelser och nämnder ansvarar också för att det finns en tillräcklig återrapportering till fullmäktige. Revisorerna har till uppgift att granska verksamhet, kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Vi har genomfört granskningen i enlighet med kommunallagen, fullmäktiges revisionsreglemente och god revisionssed. Granskningen är genomförd med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning i ansvarsfrågan. Underliggande revisionsrapporter finns på www.regionvasterbotten.se.

Sammanfattande iakttagelser

Pandemin medförde stora konsekvenser för Region Västerbotten. Chefer och medarbetare uppvisade god anpassningsförmåga för att hantera pandemin och upprätthålla ordinarie verksamhet. Under år 2022 var verksamheterna hårt pressade. Året präglades av hög belastning på vården och hög korttidsfrånvaro bland personalen. På lång sikt är det inte en hållbar situation. År 2022 präglades också av hög inflation och ökade kostnader som var svåra för regionstyrelsen och de övriga nämnderna att påverka. Den höga inflationen och de ökade kostnaderna medförde att regionen fick ett svagt ekonomiskt resultat.

Granskningar för år 2022 visar att det fanns brister i den strategiska styrningen som behövde åtgärdas. Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden hade svag styrning och kontroll över sina ansvarsområden. Otydliga ansvarsförhållanden mellan regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden bidrog till svårigheter i styrningen. Även otillräckligt tjänstepersonsstöd bidrog till att det var svårt för styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden att styra och ha tillräcklig kontroll. Det fanns också otydligheter mellan förvaltningarna som behövde åtgärdas. Bristerna var i sådan omfattning att de underminerade förutsättningarna för den demokratiska styrningen. Framför allt hälso- och sjukvårdsnämnden var för passiv i sin styrning. En tillbakablick visar att problemen med den strategiska styrningen har byggts upp under en lång period. Flera av bristerna är sådana som vi tidigare påtalat. Det är inte hållbart att brister inte blir åtgärdade. I avsnitten nedan lämnar vi bedömningar för regionstyrelsen, övriga nämnder och för fullmäktiges beredningar.

Regionstyrelsen

Vi bedömer att regionstyrelsen i allt väsentligt genomförde verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. För år 2022 hade regionen ett negativt resultat på -202 miljoner kronor. I förhållande till budget var det ett underskott med -379 miljoner kronor. Främst bidrog en negativ utveckling på pensionsportföljen till underskottet. Skatteintäkter och generella statsbidrag hade överskott. Regionens verksamheter hade ett underskott mot budget med -97 miljoner kronor.

Balanskravsresultatet för år 2022, där resultatet justerats enligt särskilda regler i kommunallagen, var positivt med ett överskott på 870 miljoner kronor. Regionens soliditet inklusive totala pensionsåtagandet var -8,6 procent.

Det är negativt att regionen hade ett underskott år 2022. Kostnaderna har ökat kraftigt och de riktade statsbidragen minskat. För år 2023 har styrelsen budgeterat ett underskott. Det finns risk att regionen vid årets slut har ett betydande underskott som blir svårt att återställa.

För sitt ansvarsområde som nämnd hade regionstyrelsen ett överskott med 122 miljoner kronor, vilket motsvarade +3,5 procent i förhållande till budget. De största orsakerna till överskottet var dels lägre pensionskostnader, dels lägre kostnader för beställningar av primärvård där en minskning av besöken innebar mindre ersättning.

Styrning och kontroll

Granskningar år 2022 visar att regionstyrelsen inte hade en tillräckligt utvecklad styrning och kontroll. Inom flera områden saknades en tillräcklig strategisk styrning.

Ägarstyrningen

Ägarstyrningen av regionens kommunala bolag var år 2022 för svagt utvecklad. I regionen saknades tillräcklig organisering och strategisk styrning för en väl fungerande ägarstyrning. Det påbörjade arbetet med att utveckla ägarstyrningen har varit för långsamt.

Uppsiktsplikten

Regionstyrelsens hade uppsikt över övriga nämnder. Uppsikten över de kommunala bolagen var dock inte tillräckligt utvecklad. Inför kommande år bör styrelsen öka sin ambitionsnivå.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter var hårt pressade under år 2022. Stora ansträngningar gjordes för att upprätthålla den ordinarie hälso- och sjukvården och tandvården och för att ta hand om uppskjuten vård. Hög korttidsfrånvaro bidrog till svårigheter för verksamheterna att klara sina uppdrag. Trots svaga resultat för verksamhetsmålen bedömer vi att hälso- och sjukvårdsnämnden i allt väsentligt genomförde verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden hade ett underskott med -199 miljoner kronor. Det motsvarar ett underskott med -3,7 procent i förhållande till budget. Det är angeläget att nämnden är aktiv och säkerställer att den klarar av att genomföra sin verksamhet inom budget.

Styrning och kontroll

Granskningar år 2022 visar att nämnden hade svårt att styra och kontrollera sitt ansvarsområde. Vi bedömer att otydliga ansvarsförhållanden i förhållande till regionstyrelsen och svagt tjänstepersonsstöd bidrog till nämndens svaga styrning. Det var oklart på vilket sätt stabsresurser och service i regionstyrelsens förvaltning skulle ge stöd till hälso- och sjukvårdsnämnden och samarbeta med nämndens verksamheter. En genomgång av nämndens protokoll visar att nämnden var alltför passiv. Inom flera områden saknades strategisk styrning från nämnden. I flera år har vi framfört till nämnden att den behöver bli mer aktiv i sin styrning.

Regionala utvecklingsnämnden

Vi bedömer att regionala utvecklingsnämnden i allt väsentligt genomförde verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden redovisade dock ett underskott med -23 miljoner kronor. Detta motsvarade -5,7 procent av budget. Underskottet förklaras främst av underskott för kollektivtrafiken.

Styrning och kontroll

Granskningar år 2022 visar att nämnden inte hade en tillräcklig styrning och kontroll. Nämnden godkände en tilläggsbudget på 23 miljoner kronor till Norrtåg AB utan att först lyfta frågan till fullmäktige. Nämnden hade heller inte tillräcklig kontroll över beslut och hanteringen av kontokort. Även styrningen med hjälp av mål behöver nämnden utveckla. Positivt var att nämnden hade börjat vidta åtgärder för att stärka styrningen och kontrollen. Nämnden vidtog också åtgärder för att rätta till brister i hanteringen av kontokort.

Folkhögskolestyrelsen

Folkhögskolestyrelsen hade ett överskott mot budget med 1,4 miljoner kronor. Folkhögskolestyrelsen hade i huvudsak en tillräcklig styrning och kontroll. Styrelsen kan dock utveckla sin målstyrning. Vi bedömer att folkhögskolestyrelsen i allt väsentligt genomförde verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Patientnämnden

Patientnämnden hade ett överskott med 0,8 miljon kronor. Vi bedömer att patientnämnden i allt väsentligt genomförde verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Nämndens styrning och kontroll var dock inte tillräckligt utvecklad. Nämnden saknade bland annat mätbara mål.

Måltidsnämnden i Skellefteå

Nämnden uppfyllde sina mål och hade ett balanserat överskott på 1 miljon kronor. Vi bedömer att måltidsnämnden i allt väsentligt genomförde verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden hade i huvudsak en tillräckligt utvecklad styrning och kontroll.

Fullmäktiges beredningar

Fullmäktige har tre beredningar för folkhälsa och demokrati samt en beredning för samverkan och regional utveckling. Vi bedömer att fullmäktiges beredningar i allt väsentligt genomförde sina uppdrag i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag.

Ansvarsprövning

Vi bedömer sammantaget att regionstyrelsen, övriga nämnder och beredningar i Region Västerbotten i allt väsentligt genomförde sina verksamheter på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna, med undantag för redovisningen av leasing, i allt väsentligt är rättvisande. Den finansiella redovisningen är framtagen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer att folkhögskolestyrelsen, och måltidsnämnden i Skellefteå i huvudsak hade en tillräcklig intern kontroll. Vi bedömer att regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden **inte** hade en tillräcklig intern kontroll.

Vi bedömer att regionen uppnår ett av fullmäktiges finansiella mål och att tre mål inte uppnås. Regionen klarade inte målet om att styrelser och nämnder skulle redovisa ett utfall som minst motsvarar budgeterat resultat. Styrelser och nämnder hade tillsammans ett underskott mot budget på 97 miljoner kronor. Regionen klarade inte målet om att 50 procent av pensionsåtagandet skulle vara finansierat år 2022. Utfallet för detta mål var 48 procent. Regionen klarade inte målet om att självfinansieringsgraden av investeringar skulle vara minst 100 procent. Utfallet för detta mål var 32 procent. Slutligen klarade regionen målet om att låneskulden, exklusive pensionsskulden, högst fick uppgå till 30 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Utfallet för detta mål var 18 procent.

När det gäller verksamhetsmål bedömer vi att resultaten för folkhögskolestyrelsen och måltidsnämnden var förenliga med fullmäktiges mål. För regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden var resultaten **inte** förenliga med fullmäktiges verksamhetsmål.

Vid en bedömning av mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning ska man ta hänsyn till resultat för både finansiella mål och verksamhetsmål. Mot bakgrund av att regionen har ett underskott och svaga resultat för fullmäktiges finansiella mål och verksamhetsmål bedömer vi att regionen inte uppnår de mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för regionstyrelsen, övriga nämnder, beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner regionstyrelsens årsredovisning för år 2022.

Våra ställningstaganden är baserade på de rapporter som finns redovisade i en bilaga till revisionsberättelsen. Revisionsberättelsen är digitalt signerad den 17 april 2023.

Edward Riedl, ordförande
Bert Öhlund, vice ordförande
Thomas Nordenstam
Mattias Sehlstedt
Britta Enfält
Inger-Ann Omma
Bertil Burén

Bilagor till revisionsberättelsen för år 2022

Fördjupande granskningar år 2022:

1/2022 Granskning av IT- och informationssäkerhet

2/2022 Granskning av efterlevnad av dataskyddsförordningen (GDPR)

3/2022 Granskning av handlingsplan för bemanning av barnmorskor inom förlossningsvården

4/2022 Uppföljande granskning av betalkort

5/2022 Granskning av uppskjuten vård

6/2022 Granskning av budgetprocessen

7/2022 Granskning av strategisk kompetensförsörjning

8/2022 Granskning av programstyrningen av FVIS

9/2022 Granskning av ekonomistyrningen av FVIS

10/2022 Granskning personalkostnader

Grundläggande granskningar år 2022:

Gr 1/2022 Granskning av delårsrapport per augusti 2022 – finansiell del

Gr 2/2022 Granskning av delårsrapport per augusti 2022-redovisat resultat

Gr 3/2022 Granskning av patientnämnden år 2022

Gr 4/2022 Granskning av folkhögskolestyrelsen år 2022

Gr 5/2022 Granskning måltidsnämnden i Skellefteå år 2022

Gr 6/2022 Granskning av fullmäktiges beredningar år 2022

Gr 7/2022 Granskning av regionala utvecklingsnämnden år 2022

Gr 8/2022 Granskning av hälso- och sjukvårdsnämnden år 2022

Gr 9/2022 Granskning av regionstyrelsen år 2022

Gr 10/2022 Granskning av regionstyrelsens uppsikt över följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll år 2022

Gr 11/2022 Granskning av årsredovisning 2022 – finansiell del

Gr 12/2022 Granskning av redovisat resultat i årsredovisning 2022

Gr 13/2022 Sammanställning av iakttagelser år 2022

Av regionen bildade stiftelser:

Stiftelsen Västerbottens Museums samlingar 894003-5390

- *Revisionsberättelse*

Stiftelsen Skellefteå Museums samlingar 894700-8309

- *Revisionsberättelse*

Stiftelsen Skogsmuseet i Lyckseles samlingar 895400-6659

- *Revisionsberättelse**

Emma Ricklunds stiftelse 896100-1651

- *Revisionsberättelse*

Stiftelsen AC utveckling 894701-6161

- *Revisionsberättelse**

Stiftelser och fonder förvaldade av regionen:

Samfond för bidrag till patienter vårdade vid Norrlands universitetssjukhus 894001-9766

- *Revisionsberättelse**

Willy Landsbergs stiftelse 894001-9782

- *Revisionsberättelse**

Kommunalförbund med fullmäktige:

Kommunalförbundet Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans (NMD) 222000-1313

- *Revisionsberättelse*

Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg 222000-3152

- *Revisionsberättelse*

Kommunala bolag:

AC-Net Internservice AB 556930-5278

- *Revisionsberättelse*
- *Granskningsrapport*

AC-Net Externservice AB 556538-4095

- *Revisionsberättelse*
- *Granskningsrapport*

Science Park i Umeå AB 559085-0276

- *Revisionsberättelse**
- *Granskningsrapport*

Norrlandsoperan AB 556529-6190

- *Revisionsberättelse*
- *Granskningsrapport*

Västerbottensteatern AB 556214-5184

- *Revisionsberättelse*
- *Granskningsrapport*

Länstrafiken i Västerbotten AB 556071-4478

- *Revisionsberättelse*
- *Granskningsrapport*

Bilagor till revisionsberättelsen för år 2022

Bussgods i Norr AB
556036-3284

- *Revisionsberättelse*
- *Granskningsrapport*

Norrtåg AB
556758-3496

- *Revisionsberättelse*
- *Granskningsrapport*

ALMI Företagspartner Nord AB
556735-6398

- *Revisionsberättelse*
- *Granskningsrapport*

Norrbottenbanan AB
556755-2517

- *Revisionsberättelse**
- *Granskningsrapport**

Skellefteå museum AB
556139-0344

- *Revisionsberättelse*
- *Granskningsrapport*

Västerbottens museum AB
556534-0527

- *Revisionsberättelse*
- *Granskningsrapport*

Skogs- och samemuseet i Lycksele AB 556720-4184

- *Revisionsberättelse**
- *Granskningsrapport*

AB Transitio
556033-1984

- *Revisionsberättelse**
- *Granskningsrapport**

Samtrafiken i Sverige AB
556467-7598

- *Revisionsberättelse*

Inera AB
556559-4230

- *Revisionsberättelse**
- *Granskningsrapport**

Uminova Innovation AB
556633-4818

- *Revisionsberättelse**

Umeå Biotech Incubator AB
556541-2946

- *Revisionsberättelse**

Övriga kommunala företag:

Föreningen för folkrörelsearkivet i Västerbotten
894001-6101

- *Revisionsberättelse**

Coompanion Västerbottens län ekonomisk förening
769602-3873

- *Revisionsberättelse**

Kommuninvest ekonomisk förening
716453-2074

- *Revisionsberättelse*

Regionernas ömsesidiga försäkringsbolag
516401-8557

- *Revisionsberättelse*
- *Granskningsrapport*

* Dokumentet har inte inkommit i tid till revisorernas behandling av revisionsberättelse den 17 april 2023. Dokumentet översänds till regionfullmäktige vid ett senare tillfälle.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	BRITTA ERIXON ENFÄLT	
TITEL, ORGANISATION:	Revisor, Region Västerbotten	
DATUM & TID:	2023-04-17 13:57:31 +02:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_09d5fb7460d3714de023f0606c64a9a9b4	

NAMN:	EDWARD RIEDL	
TITEL, ORGANISATION:	Revisor, Region Västerbotten	
DATUM & TID:	2023-04-17 14:00:05 +02:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_071310e71fe985f3a9006eaf524c199ed3	

NAMN:	BERTIL BURÉN	
TITEL, ORGANISATION:	Revisor, Region Västerbotten	
DATUM & TID:	2023-04-17 14:02:56 +02:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_089bbc2a3a9e99e94d70f44ed7eef765e2	

NAMN: MATTIAS SEHLSTEDT
TITEL, ORGANISATION: Revisor, Region Västerbotten
DATUM & TID: 2023-04-17 14:04:21 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _058fc401b1318f67b295056bdf7dba3046

NAMN: Ella Inger-Ann Omma
TITEL, ORGANISATION: Revisor, Region Västerbotten
DATUM & TID: 2023-04-17 14:06:51 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _069bfc984c84633aa9efbb9166a63b0802

NAMN: Tomas Teodor Ingemar Nordenstam
TITEL, ORGANISATION: Revisor, Region Västerbotten
DATUM & TID: 2023-04-17 14:24:16 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _0783c168f5632892aa41445fc3e897fcbb

NAMN: BERT ÖHLUND
TITEL, ORGANISATION: Revisor, Region Västerbotten
DATUM & TID: 2023-04-17 14:26:41 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _06327404d8e4456643532b382f81539f4c

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-04-17 14:26:48 +02:00
Ref: 73067SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)